

ΤΣΑΡΛΑΣ ΝΤΙΚΕΝΣ

ΝΤΕΪΒΙΝΤ
ΚΟΠΕΡΦΙΑΝ

ΤΑ ΚΛΑΣΙΚΑ ΤΗΣ ΑΓΚΥΡΑΣ

ΑΥΤΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΑΝΗΚΕΙ ΣΤ_

ΑΓΚΥΡΑ

Ντέιβιντ Κόπερφιλντ

Εξώφυλλο: *Στάυρος Παλάντσας*
Εικονογράφηση: *Θ. Ανδρεόπουλος*
Επιμέλεια-Διόρθωση: *Νέστορας Χούνος*
Σελιδοποίηση: *Κωνσταντίνα Ελαιοτριβάρη*

© 2006 ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΑΓΚΥΡΑ» Δ. Α. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α.Β.Ε.Ε.,

για την παρούσα νέα έκδοση

Λ. Κατσώνη 271 και Γ. Παπανδρέου, Άγιοι Ανάργυροι, Τ.Κ. 135 62

Τηλ.: 210 2693800-4, Fax: 210 2693806-7

Κατάστημα Χονδρικής-Λιανικής: Πεσμαζόγλου 5 (Στοά Ορφέως)

Τηλ.: 210 3213507

Κεντρικό κατάστημα: ΑΓΚΥΡΑ-ΠΟΛΥΧΩΡΟΣ, Σόλωνος 124 - Αθήνα

Τηλ.: 210 3837667, 210 3837540, Fax: 210 3837066

e-mail agyra@agyra.gr • www.agyra.gr

ISBN: 960-422-420-4

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή μέρους ή όλης της έκδοσης, η μεταφορά σε οποιοδήποτε ηλεκτρονικό αποθηκευτικό σύστημα ή αναμετάδοση με οιασδήποτε μορφής ηλεκτρονικά, μηχανικά, φωτοτυπικά ή άλλα μέσα, χωρίς την προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

ΤΑ ΚΛΑΣΙΚΑ ΤΗΣ ΑΓΚΥΡΑΣ

ΤΣΑΡΛΣ ΝΤΙΚΕΝΣ

Ντέιβιντ Κόπερφιλντ

Απόδοση

ΤΑΣΙΑ ΚΑΛΟΓΡΙΔΟΥ

αγκυρα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΜΙΑ ΤΡΟΜΕΡΗ ΘΕΙΑ

Γεννήθηκα στο Μπλάντερστον στην κομητεία του Σάφολκ, μια Παρασκευή. Όταν άνοιξα τα μάτια μου στο φως της μέρας, ο πατέρας μου είχε ήδη πεθάνει πριν από έξι μήνες.

Φαίνεται πως η μεγαλύτερη προσωπικότητα στην οικογένειά μας ήταν μια γριά θεία του πατέρα μου, η μισ Τρότβοντ, ή μισ Μπέτσι όπως την έλεγε η μητέρα μου, κάθε φορά που ήθελε να μιλήσει γι' αυτήν.

Η μισ Μπέτσι κατοικούσε σ' ένα παραθαλάσσιο προάστιο του Ντόβερ. Είχε εκεί ένα μικρό σπίτι, κι έμενε με μια υπηρέτρια μόνο. Δεν είχε πολλές γνωριμίες, γι' αυτό όλοι την θεωρούσαν μονόχνοτη και παράξενη. Καταπώς έλεγαν, στα νιάτα της είχε κάνει κάποιον άτυχο γάμο, γι' αυτό δεν χώνευε καθόλου τους άντρες.

Μόνο τον πατέρα μου λένε πως αγαπούσε κι ήταν, κατά κάποιον τρόπο, και προστατευόμενός της, μόλο που δεν του συγχώρησε ποτέ τον γάμο του με τη μητέρα μου.

– Χμ! έλεγε συχνά. Η γυναίκα που πήρε είναι ένα κουτό παιδί.

Γι' αυτό τον λόγο ο πατέρας μου δεν την ξανάδε ποτέ από τον καιρό που παντρεύτηκε. Φαίνεται, όμως, πως η θεία Μπέτσι είχε και κάποιο δίκιο, γιατί ο πατέρας ήταν φιλάσθενος και πολύ μεγαλύτερος από τη μητέρα – γι' αυτό και πέθανε έναν χρόνο μετά τον γάμο τους κι έξι μήνες πριν έρθω στον κόσμο.

Λίγες ώρες πριν γεννηθώ, η μητέρα μου, κοιτάζοντας από το παράθυρο, είδε να μπαίνει στο περιβόλι μια άγνωστη γυναίκα. Με την πρώτη ματιά που της έριξε, κάτι της είπε μέσα της πως αυτή η γυναίκα ήταν η δεσποινίς Μπέτσι.

Έτσι όπως προχωρούσε μες στη λιακάδα με βήμα σταθερό κι αγέρωχο, έδειχνε πως δεν μπορεί παρά να 'ταν αυτή: η μισ Μπέτσι Τρότβοντ.

Σαν έφτασε κοντά στο σπίτι, αντί να χτυπήσει το κουδούνι προχώρησε προς το παράθυρο και κόλλησε το πρόσωπό της στο τζάμι, τόσο σφιχτά, που η μύτη της έγινε πλακουτσωτή κι άσπρη σαν χαρτί.

Αφού έριξε μια ματιά σ' όλο το δωμάτιο, κάρφωσε ύστερα το βλέμμα της πάνω στη μητέρα και της έκανε νόημα, σαν να την διέταζε να 'ρθει να της ανοίξει. Αυτή υπάκουσε αμέσως.

– Η κυρία Ντέιβιντ Κόπερφιλντ, φαντάζομαι; την ρώτησε μόλις βγήκε στην πόρτα.

– Ναι, απάντησε δειλά η μητέρα.

– Μις Μπέτσι Τρότβοντ, συστήθηκε η ξένη, πιστεύω να σου έχουν μιλήσει για μένα, δεν είν' έτσι;

– Μάλιστα, είχα την ευχαρίστηση.

– Α, μπράβο! Λοιπόν, να που με βλέπεις κιόλας.

Η μητέρα χαμήλωσε το κεφάλι της και την παρακάλεσε να περάσει μέσα.

Μπήκαν στο σαλόνι κι η θεία Μπέτσι κοίταζε τη μητέρα χωρίς να μιλάει. Εκείνη, αφού μάταια προσπάθησε να συγκρατηθεί, στο τέλος δεν τα κατάφερε κι έβαλε τα κλάματα.

– Μπα, μπα, μπα! Τι είν' αυτά! φώναξε η μισ Μπέτσι. Έλα εδώ, καλέ, βγάλε αυτό το σκουφί που σου κρύβει το πρόσωπο κι έλα... έλα να σε κοιτάξω. Πο, πο, παιδί που είσαι!

Η καημένη η μητέρα υπάκουσε, τρέμοντας απ' τον φόβο της. Τράβηξε τη σκούφια της και τα μαλλιά της, κατάμαυρα και γυαλιστερά, χύθηκαν στους ώμους της.

– Καλέ εσύ είσαι εντελώς παιδάκι! φώναξε η μισ Μπέτσι. Και, πραγματικά, η μητέρα έδειχνε πολύ μικρή για την ηλικία της.

Χαμήλωσε ξανά το κεφάλι και μουρμούρισε ανάμεσα στα δάκρυά της:

– Ναι, έτσι πιστεύω κι εγώ, πως είμαι πάρα πολύ μικρή για να μείνω χήρα και μητέρα ενός παιδιού που περιμένω να γεννηθεί.

– Έχω την εντύπωση πως θα κάνεις κορίτσι, της είπε σε μια στιγμή η θεία Μπέτσι. Να το δεις, εγώ δεν γελιέμαι. Α! Καλά, λοιπόν, άμα θα γεννηθεί η κόρη σου...

– Ή ο γιος μου, τόλμησε να ψιθυρίσει η μητέρα.

– Μπα! Σου είπα πως προαισθάνομαι ότι θα γεννηθεί κόρη. Κάνε τον σταυρό σου να μη βγω ψεύτρα. Από την ώρα που θα γεννηθεί, θα την πάρω στην προστασία μου και μάλιστα θα την βαφτίσω εγώ και θα της δώσω το όνομά μου: Μπέτσι Τρότβοντ Κόπερφιλντ. Ο Ντέιβιντ ήταν καλός μαζί σου; Ζούσατε αγαπημένοι;

– Ω, ναι, ναι, πολύ ευτυχισμένοι, απάντησε η μητέρα. Ο Ντέιβιντ μου φερνόταν πάρα πολύ καλά.

– Είσ' ορφανή, δεν είν' έτσι;

– Μάλιστα, δεν είχα κανέναν στον κόσμο.

– Κακόμοιρο κορίτσι, είπε η θεία Μπέτσι με τα μάτια της καρφωμένα στη φωτιά. Πώς τα καταφέρνεις εδώ πέρα; Ξέρεις να κάνεις τίποτα;

– Τι θέλετε να πείτε, κυρία;

– Να, μπορείς να τα βολεύεις με το νοικοκυριό σου;

– Κάτι μπορώ και κάνω, κι έπειτα, έμαθα πολλά πράγματα κοντά στον Ντέιβιντ.

– Χμ! Καταλαβαίνω. Σαν αυτά που ήξερε κι εκείνος; είπε η μισ Τρότβοντ ειρωνικά.

– Θα μάθαινα κι άλλα πολλά ακόμα, γιατί ήμουν πρόθυμη, κι ο Ντέιβιντ πολύ καλός δάσκαλος... μα το κακό χτύπημα της μοίρας... συνέχισε η μητέρα και την έπνιξαν ξανά οι λυγμοί.

– Καλά, καλά, είπε μαλακά η δεσποινίς Μπέτσι και πρόσθεσε αμέσως: Ο Ντέιβιντ είχε ένα καλό εισόδημα... τι έκανε για σένα;

– Ο Ντέιβιντ, απάντησε η μητέρα μ' έναν μικρό δισταγμό, είχε την καλοσύνη να μου αφήσει ένα μέρος από το εισόδημά του.

– Πόσα;

– Εκατόν πενήντα λίρες κι αυτό το σπίτι.

– Ευτυχώς, κάτι είναι κι αυτό.

Η θεία βάλθηκε να κοιτάζει κατάματα τη μητέρα μου. Εκείνη τα έχασε κι έσκυψε ντροπιασμένη το κεφάλι της.

– Τι παιδί που είσαι! ξανάπε η μισ Τρότβοντ. Γιατί παντρεύτηκες;

– Να... αγαπούσα τον Ντέιβιντ, ψέλλισε η μητέρα μου και τα μάτια της πλημμύρισαν δάκρυα.

– Αγαπούσες τον Ντέιβιντ, ε; Λοιπόν; Τι θα κάνεις τώρα, που έμεινες μόνη σου;

– Ελπίζω να με βοηθήσει ο Θεός.

– Χμ... Κάνε τον σταυρό σου να γεννηθεί κοριτσάκι.

– Μπορεί να γεννηθεί και αγοράκι, ξανάπε η μητέρα μου κι έγινε κατακόκκινη από ντροπή.

– Κοριτσάκι θα είναι! επέμεινε η μισ Τρότβοντ και το βλέμμα της έγινε αυστηρό. Δεν γελιέμαι εύκολα εγώ, να το ξέρεις.

– Μπορεί, είπε η μητέρα μου για να μην την κακοκαρδίσει.

Την ίδια στιγμή, η μητέρα ένιωσε έναν δυνατό πόνο κι αναγκάστηκε να πάει στο δωμάτιό της, ενώ η θεία έμεινε καθι-

σμένη στη γωνιά του τζακιού. Μερικές ώρες αργότερα, ο οικογενειακός μας γιατρός ήρθε να εξετάσει τη μητέρα μου.

– Πώς πηγαίνει; τον ρώτησε η θεία μου, όταν βγήκε από το δωμάτιό της.

– Πολύ καλά, απάντησε ο γιατρός. Τώρα είναι πολύ καλά.

– Κι αυτή πώς είναι;

– Ποια;

– Καλέ, η μικρούλα, η κόρη της!

– Μα... κυρία μου, με συγχωρείτε, νόμισα πως σας το είπε η Πέγκοτι, γεννήθηκε αγοράκι. Ένα πολύ γερό και όμορφο αγοράκι.

Η θεία, χωρίς να πει λέξη, άρπαξε το καπέλο της απ' τις κορδέλες και το κοπάνησε στα μούτρα του γιατρού. Μετά το φόρεσε κι έφυγε για να μην επιστρέψει ποτέ πια. Της κακοφάνηκε που γεννήθηκε αγόρι και όχι κορίτσι, όπως το περίμενε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ο ΚΑΙΝΟΥΡΙΟΣ ΠΑΤΕΡΑΣ

Το πρώτο πράγμα που έμεινε χαραγμένο στη μνήμη μου από την παιδική μου ηλικία, ήταν η εικόνα της μανούλας μου, με τα όμορφα μακριά μαλλιά και το νεανικό της πρόσωπο. Μετά θυμόμουν την υπηρέτριά μας, την Πέγκοτι. Ήταν κι αυτή πολύ νέα. Είχε κάτι μάτια κατάμαυρα που έριχναν μια σκούρα σκιά στο πρόσωπό της. Τα μάγουλα και τα μπράτσα της ήταν τόσο κόκκινα, που πολλές φορές αναρωτιόμουν πώς δεν είχαν ξεγελαστεί τα πουλιά να τα περάσουν για μήλα και να τα τσιμπήσουν.

Νομίζω πως τις βλέπω ακόμα, γονατισμένες τη μια απέναντι στην άλλη, κι εγώ ανάμεσά τους να πηγαίνω και να ῥχομαι, κάνοντας τα πρώτα μου βήματα. Και έχω ακόμα μια άλλη ανάμνηση, εξίσου ζωντανή: το δάχτυλο της Πέγκοτι που με κρατούσε να περπατώ. Ένα δάχτυλο χιλιοστρυπημένο από τη βελόνα, που όταν το άγγιζα νόμιζα πως πιάνω τον τρίφτη του τυριού.

Να και κάτι άλλο που ξεπροβάλλει απ' τις θολές αναμνήσεις μου: το σπίτι μας, πάντα πρόσχαρο και γελαστό. Στο ισό-

γείο η κουζίνα και μπροστά μου μια αυλή. Μια περιστερώνα δίχως περιστέρια. Ένα σπιτάκι σκύλου δίχως σκύλο. Και πιο κάτω ένα τεράστιο κοτέτσι, μ' έναν μεγάλο κόκορα. Μετά ένας μακρὺς διάδρομος, που νόμιζες ότι δεν είχε τελειωμό. Έπιανε από την κουζίνα κι έφτανε ως την κυρία είσοδο. Και, τέλος, τα δυο σαλόνια. Στο ένα καθόμαστε τα βράδια, εγώ, η μητέρα μου κι η Πέγκοτι, όταν τελειώνει το συγύρισμα της κουζίνας. Στο άλλο, το μεγαλύτερο, που ήταν πλάι, καθόμαστε τις Κυριακές.

Ένα βράδυ, εγώ και η Πέγκοτι είχαμε καθίσει στο σαλόνι κοντά στο αναμμένο τζάκι. Εκείνη κεντούσε κι εγώ της διάβαζα ένα βιβλίο.

Ήταν μια ιστορία για κροκοδείλους. Μα, ποιος ξέρει πόσο ωραία θα το διάβαζα, γιατί η κακομοίρα η Πέγκοτι τόσο καλά είχε καταλάβει την ιστορία, που ασφαλώς θα νόμιζε πως οι κροκόδειλοι είναι τίποτα λαχανικά! Είχα κουραστεί να της διαβάζω κι άρχισα να νυστάζω. Κρατιόμουν όμως για να μην πάω στο κρεβάτι μου, επειδή ήθελα να περιμένω τη μητέρα μου να γυρίσει απέξω.

Προσπαθούσα, λοιπόν, να κρατάω τα μάτια μου στυλωμένα επάνω στην Πέγκοτι που έραβε μ' όλη της την ησυχία. Κοίταξα τη βελόνα της που πήγαινε κι ερχόταν, μα νύσταξα τόσο πολύ που αν τα έκλεινα για λίγο, δεν θα τα ξανάνοιγα παρά μόνο το πρωί.

Η Πέγκοτι φαίνεται πως το κατάλαβε, γιατί μου είπε σε μια στιγμή:

– Καλέ, μου διαβάζετε λίγο ακόμα για τους κροκόδειλους; Μ' αρέσει αυτή η ιστορία.

– Τώρα, της λέω, οι κροκόδειλοι τέλειωσαν, αλλά πιο κάτω γράφει για τους αλιγάτορες. Θέλεις να σου διαβάσω γι' αυτούς;

- Καλύτερα, κύριε Ντέιβιντ, να πάτε στο κρεβάτι σας, μπορεί ν' αργήσει η μητέρα σας κι όπως σας βλέπω, εσείς νυστάζετε πολύ.

- Νυστάζω όταν διαβάζω, Πέγκοτι. Μπορούμε, όμως, να κουβεντιάσουμε ως την ώρα που θα 'ρθει η μαμά. Να σε ρωτήσω κάτι, Πέγκοτι;

- Ευχαρίστως, μπορείτε να με ρωτήσετε ό,τι θέλετε, κύριε Ντέιβιντ.

- Πέγκοτι, παντρεύτηκες ποτέ σου;

- Σε καλό σου, παιδάκι μου! Δεν παντρεύτηκα ούτε θα παντρευτώ.

- Γιατί;

– Γιατί; Γιατί θέλω να καθίσω πάντα κοντά σας.

Και λέγοντας αυτά, έσκυψε και με φίλησε στο μάγουλο, στοργικά...

Κάτι πήγα πάλι να πω, όταν ακούστηκε το κουδούνι της καγκελόπορτας. Τρέξαμε κι οι δυο μαζί ν' ανοίξουμε.

Ήταν η μητέρα, ομορφότερη από κάθε άλλη φορά. Μα δεν ήταν μόνη της. Την συνόδευε ένας κύριος με μαύρα μαλλιά κι ακόμα πιο μαύρες φαβορίτες. Τον ήξερα καλά αυτόν τον κύριο. Μια Κυριακή είχε γυρίσει μαζί μας από την εκκλησία. Μου είχε, μάλιστα, χαϊδέψει και το μάγουλο. Εμένα, όμως –δεν ξέρω γιατί– αυτός ο κύριος δεν μ' άρεσε καθόλου. Η μητέρα, την ώρα που του έδινε το χέρι της για να τον ευχαριστήσει που την συνόδευσε, με κοίταζε. Κι αυτός τότε γύρισε και μου είπε:

– Πες μου καλησπέρα, αγοράκι μου.

– Καλησπέρα, είπα σιγά σιγά και του έδωσα το χέρι μου.

– Είμαστε καλοί φίλοι, δεν είναι έτσι; πρόσθεσε και μου το έσφιξε φιλικά. Α! Είσαι σπουδαίο παιδί.

Μετά έφυγε. Όταν έφτασε κοντά στην καγκελόπορτα, γύρισε πάλι και μας έστειλε ένα βλέμμα αποχαιρετισμού. Αυτό το βλέμμα, όμως, κι αυτά τα σκοτεινά του μάτια, σαν να μου προμηνούσαν κάτι κακό.

Πότε, άραγε, τον ξαναείδα αυτόν τον άγνωστο, την άλλη μέρα ή μερικές μέρες αργότερα; Δεν θυμάμαι καλά. Θυμάμαι μόνο πως εκείνη την Κυριακή που γυρίσαμε μαζί του απ' την εκκλησία, έμαθα τ' όνομά του. Λεγόταν κύριος Μέρντστον.

Από τη ημέρα που μπήκε αυτός ο άνθρωπος στο σπίτι μας, πολλά πράγματα άλλαξαν. Και, πρώτα πρώτα, η μητέρα άρχισε ν' απομακρύνει την Πέγκοτι από τη συντροφιά μας. Να,

σαν να την είχε αποξενώσει. Μέναμε, βέβαια, καμιά φορά κι οι τρεις μας μαζί. Μα όχι σαν και πρώτα, χαρούμενοι κι ευτυχισμένοι.

Σιγά σιγά συνήθισα να βλέπω τον κύριο με τις μαύρες φαβορίτες να μπαινοβγαίνει στο σπίτι μας, μα δεν τον συμπαθούσα καθόλου. Κάτι μου έλεγε μέσα μου πως έπρεπε να τον φοβάμαι. Στην παιδική μου φαντασία ήθελα μόνο εγώ κι η Πέγκοτι ν' αγαπάμε τη μαμά τόσο πολύ, που να μη χρειάζεται να την αγαπάει κανείς άλλος.

Ένα βράδυ η μπτέρα μου είχε φύγει, κατά τη συνήθειά της, κι είχε πάει επίσκεψη σε μια γειτόνισσά μας, την κυρία Γκρέιπερ. Εγώ κι η Πέγκοτι είχαμε καθίσει στο σαλόνι όπως πάντα και την περιμέναμε.

Η Πέγκοτι έραβε κι εγώ ξεφύλλιζα το βιβλίο. Πότε πότε, εκεί που έραβε, σήκωνε τα μάτια της και μου έριχνε μια ματιά. Σε μια στιγμή μού είπε:

– Κύριε Ντέιβιντ, θα σας άρεσε να έρθετε για λίγες μέρες μαζί μου;

– Πού θα πας, Πέγκοτι; βιάστηκα να την ρωτήσω.

– Λέω να πάω για λίγες μέρες στο Γιάρμουθ, στον αδερφό μου τον Ντάνιελ.

– Είναι καλός ο αδερφός σου;

– Έτσι νομίζω. Κι έπειτα, εκεί υπάρχουν πολλά ευχάριστα πράγματα που θα σας διασκεδάσουν.

– Σαν τι, δηλαδή;

– Να, η θάλασσα, οι βάρκες, τα πλοία, οι ψαράδες, τ' ακρογιάλι. Θα βρείτε και παρέα εκεί τον ανιψιό μου, τον Χαμ. Θα παίξετε μαζί.

– Όλα αυτά θα μ' άρεσαν πολύ, Πέγκοτι, μα η μαμά; Τι θα πει η μαμά;